

M.A. Sem-3 Examination

504

Psychology

August 2021

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50]

વિભાગ - 1 (Section - 1) (42 Marks)

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નના જવાબ આપો.

Answer any Three of the following questions.

1. નીચે આપેલી માહિતીના આધારે વિચરણ પૃથક્કરણની ગણતરી કરી 0.01 સાર્થકતાની કક્ષાએ શુન્ય પરિકલ્પનાની ચકાસણી કરો. 14

Carry out analysis of variance from following data and test the null hypothesis at 0.01 significance level.

A ₁ (ગ્રામ્ય)		A ₂ (શહેરી)	
A ₁ (Rural)		A ₂ (Urban)	
B ₁ (છોકરાઓ)	B ₂ (છોકરીઓ)	B ₁ (છોકરાઓ)	B ₂ (છોકરીઓ)
B ₁ (Boys)	B ₂ (Girls)	B ₁ (Boys)	B ₂ (Girls)
5	7	4	7
4	10	6	6
6	6	5	10
4	8	6	8
6	6	5	12
5	5	6	9
3	6	7	10
5	8	4	7
4	8	6	8
3	6	6	8

2. મનોભાર તુલા પર સ્ત્રીઓ અને પુરુષોમાં નીચે પ્રમાણે પ્રાપ્તાંકોનું વિસ્તરણ પ્રાપ્ત થયું. આ માહિતીને આધારે દ્વિશ્રેણિક સહસંબંધાંકની ગણતરી કરો અને શુન્ય પરિકલ્પનાની ચકાસણી કરો. 14

The following distribution of score was obtained from college Female and Male on an Stress Scale. Calculate Biserial Correlation Coefficient from this data and test the null hypothesis.

પ્રાપ્તાંકો (Score)	સ્ત્રીઓ (Females)	પુરુષો (Males)
81 – 90	4	1
71 – 80	6	3
61 – 70	7	4
51 – 60	9	7
41 – 50	12	10
31 – 40	8	6
21 – 30	6	5
11 – 20	5	2
01 – 10	3	2
	60	40

(P.T.O.)

3. નીચે આપેલ માહિતીને આધારે બિંદુ દ્વિ - શ્રેણિક સહસંબંધાંકની ગણતરી કરો અને શુન્ય

પરિકલ્પનાની ચકાસણી 0.05 સાર્થકતાની કક્ષાએ કરો.

Calculate point biserial coefficient of correlation from the data given below and test the null hypothesis at 0.05 level of significance.

કસોટીના પ્રાપ્તાંકો	વિગત પ્રાપ્તાંકો
Test Scores	Item Scores
22	1
21	1
25	1
20	1
19	0
18	0
21	0
22	1
21	1
19	1
21	1
23	1
21	1
19	0
20	0

4. નીચેની માહિતી પરથી બહુયલીય સહસંબંધ $R_a (b, c, d)$ શોધો.

Calculate multiple correlation $R_a (b, c, d)$ from following data.

$$r_{ab} = 0.60, \quad r_{ac} = 0.55, \quad r_{ad} = 0.66$$

$$r_{bc} = 0.35, \quad r_{bd} = 0.40, \quad r_{cd} = 0.30$$

5. 100 વિદ્યાર્થીઓની સમાયોજન કસોટી અને ચિંતા કસોટી પર પ્રાપ્ત થયેલ માહિતી નીચે મુજબ છ. 14

The following are the data obtained by 100 students on Adjustment teat and Anxiety test -

	મધ્યક (Mean)	પ્રમાણિત વિચલન (S.D.)	સહસંબંધાંક (r)
સમાયોજન - X Adjustment Test - X	22	5	
ચિંતા કસોટી - Y Anxiety Test - Y	25	4	0.80

- (1) Y ના આધારે X, અને X ના આધારે Y નું અનુમાન તારવવાના સમીકરણો વિકસાવો.

Develop equations to predict X on Y and Y on X.

- (2) જે વિદ્યાર્થીનો સમાયોજન પ્રાપ્તાંક 15 ($X = 15$) હોય તો તેનામાં સંભવિત ચિંતા પ્રાપ્તાંક(Y)ની આગાહી કરો.

Predict the probable anxiety score(Y) of a student whose adjustment score is 15 ($X = 15$).

- (3) જે વિદ્યાર્થીનો ચિંતા પ્રાપ્તાંક 12 ($Y = 12$) હોય તો તેનામાં સંભવિત સમાયોજન પ્રાપ્તાંક(X) શું હશે?

What will be the probable adjustment score(X) of a student whose anxiety score is 12 ($Y = 12$)?

- (4) બંને અનુમાનિત કિમતની પ્રમાણભૂલની ગણતરી કરી અનુમાન તારવો.

Calculate the standard error of both estimated values and draw inferences.

6. જીથ-A (N=9) અને જીથ-B (N=8) દ્વારા એક મનોભાર તુલા પર મેળવવામાં આવેલ પ્રાપ્તાંકો નીચે પ્રમાણે છે. મધ્યસ્થ કસોટીનો ઉપયોગ કરીને શૂન્ય પરિકલ્પનાની ચકાસણી કરો કે બંને જીથો એવી સમજ્ઞિમાંથી લેવામાં આવેલ છે કે જેના મધ્યસ્થ એક જ છે. 14

The recipients obtained Score on a Stress Scale by group-A (N = 9) and group-B (N = 8) are as follows. Using a Median test, examine the null hypothesis that both groups have been taken from an population whose median are the same.

જીથ-Aનાં પ્રાપ્તાંકો Group-A Scores	6	9	12	5	12	14	15	17	18
જીથ-B પ્રાપ્તાંકો Group-B Scores	5	16	19	14	18	5	6	7	

7. 8 છોકરાઓ અને 10 છોકરીઓને યદ્દું રીતે પસંદ કરીને તેમને અભિયોગતા કસોટી આપવામાં આવી. તેમણે નીચે મુજબ પ્રાપ્તાંકો મેળવ્યા. આ માહિતીને આધારે માન-લિટની 'યુ' કસોટી દ્વારા 0.05 સાર્થકતાની કક્ષાએ શૂન્ય પરિકલ્પનાની ચકાસણી કરી સ્પષ્ટ કરો કે સિધ્ધી પ્રાપ્તાંકો પર જાતિ ભિન્નતાની કોઈ સાર્થક અસર પડે છે? 14

8 Boys and 10 Girls were selected randomly. Aptitude test was administered to them. Scores obtained by them are given below. From this data, test null hypothesis at level of significance 0.05 by Mann-Whitney 'U' test and clarify whether there is any significant effect of gender difference on Achievement score?

છોકરાઓ (Boys)	19	14	18	13	12	10	8	5	
છોકરીઓ (Girls)	17	20	24	21	15	17	16	11	9

8. નીચે આપેલ માહિતીને આધારે કોલ્મોગોરોવ-સ્મિરનોવ કસોટી દ્વારા 0.05 સાર્થકતાની કક્ષાએ શૂન્ય પરિકલ્પનાની ચકાસણી કરો. 14

Test the null hypothesis by using Kolmogorov-Smirnov test at 0.05 level of significance from the following data.

(P.T.O.)

પ્રાપ્તાંકો Scores	છોકરાઓ (Boys)	છોકરીઓ (Girls)
-----------------------	------------------	-------------------

21 – 25	2	2
26 – 30	2	3
31 – 35	10	3
36 – 40	12	9
41 – 45	10	12
46 – 50	4	17
51 – 55	5	14

વિભાગ - 2 (Section - 2) (08 Marks)

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)

Answer the following questions (Any Four)

08

1. _____ સાર્થકતાની કક્ષાને સૌથી વધારે વિશ્વસનીય (ઉચ્ચ) સાર્થકતાની કક્ષા કહી શકાય. (0.05 / 0.01)

_____ significant levels can be called the most reliable (Higher) level of significance. (0.05 / 0.01)

2. સ્વતંત્રની માત્રા એટલે નિરીક્ષણોની એ સંખ્યા જે (મુલ્ય બદલવા) મુક્ત કે સ્વતંત્ર છે. (ખરુ / ખોટું)

The Degree of freedom is the number of observations that are (change the value) free or independent. (True / False)

3. જે આંકડાશાસ્ત્રીય કસોટી નિર્દર્શ ઉપરથી સમજિનું અનુમાન કરી શકે તેને _____ કસોટી કહેવાય. (પ્રાચલિય / બિન-પ્રાચલિય)

The statistical test that can predict the population from the sample is called the _____ test.

(Parametric / Non- Parametric)

4. SS_T ની ગણતરીનું સૂત્ર _____ છે. ($SS_T = \sum X^2 - N$, $SS_T = \sum X^2 - C$)

The calculation formula for SS_T is _____. ($SS_T = \sum X^2 - N$, $SS_T = \sum X^2 - C$)

5. દ્વિ-શ્રેણીક સહસંબંધની પદ્ધતિ એ પ્રાચલિય પદ્ધતિ છે. (ખરુ / ખોટું)

Biserial Correlation method is a parametric method. (True / False)

6. દ્વિ-શ્રેણીક સહસંબંધમાં જો $p = .60$ હોય તો $q = .40$ હોય. (ખરુ / ખોટું)

In biserial correlation if $p = 0.60$, than $q = .40$. (True / False)

7. જ્યારે ગણેલ કિંમત કરતા કોષ્ટક કિંમત મોટી હોય ત્યારે શૂન્ય પરિકલ્પનાનો અસ્વીકાર થાય છે. (ખરુ / ખોટું)

The null hypothesis is reject when the table value is larger than the calculated value. (True / False)

8. કોલ્મોગોરોવ-સ્મિરનોવ કસોટી એ એક પ્રાચલિય કસોટી છે. (ખરુ / ખોટું)

The Kolmogorov-Smirnov test is a parametric test. (True / False)